

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป วิสาหกิจชุมชนเกษตรกร บ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ดรรชนี จันทรอินทร์¹

กันตินันท์ สุขเกิด²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) วิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรคือ กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง บ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 145 และ 120 คน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง บ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการสรุปประเด็นจากการประชุม

ผลการศึกษาพบว่า 1) การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชีเหล็ก พบว่า ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ ราคาขายต่อหน่วยสามารถครอบคลุมต้นทุนการผลิตและทำกำไรได้ จุดคุ้มทุนของหน่วยขายอยู่ที่ประมาณ 63 ถังต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เป็นไปได้ ระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 2 เดือน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปมีความเป็นไปได้สูงในการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืน 2) ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชีเหล็ก พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถทำกำไรที่เพียงพอในการคืนทุนในระยะเวลา 26 เดือน และจุดคุ้มทุนของยอดขายอยู่ที่ 3,150 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุได้ เนื่องจากรายได้จากการขายเดือนละ 15,000 บาท มากกว่าจุดคุ้มทุนถึง 5 เท่า ในด้านการผลิตและการขายทำได้ 300 ถังต่อเดือนต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) คือ 8,026.19 บาท เป็นบวกแสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าและสามารถสร้างผลตอบแทนในอนาคตได้

คำสำคัญ: ต้นทุนการผลิต / ผลตอบแทนการผลิต / กระชายขาวสำเร็จรูป

¹ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

² ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Cost and Return Analysis of Fingerroot Instant Production of Rongkeelek Agriculturer Community Enterprise Group, Amphur Doisaket, Chiangmai

Dararat Janin¹

Kantinan Sukert²

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to analyze the production cost of Fingerroot Instant of Rongkeelek Agriculturer Community Enterprise Group, Amphur Doisaket, Chiangmai, and 2) to analyze the return of Fingerroot Instant there. The population were 145 and 120 of Rongkeelek Agriculturer Community Enterprise Group and related people, Amphur Doisaket, Chiangmai in order. The sample were 20 of them by using purposive sampling method, qualitative research, content analysis and summary the issues from the meeting.

The results had found as follow: 1) The cost analysis of Fingerroot Instant Production of Rongkeelek Agriculturer Community Enterprise Group had found that fixed and variable costs were manageable. The selling price per unit covered the production costs and profit. The break-even point was approximately 63 bags per month, which was an achievable target. The payback period was 2 years and 2 months, which was reasonable. The net present value was positive, indicating that this investment was worthwhile. The production was highly to yield good returns in the long term and sustainably generate income for the group., and 2) The production returns analysis of Fingerroot Instant Production of Rongkeelek Agriculturer Community Enterprise Group had found that the profit was sufficient to pay back the investment in 26 months. The break-even point was 3,150 baht per month, which was an achievable target, as the monthly sales revenue of 15,000 baht was five times higher than the break-even point. Production and sales of 300 bags per month depended on market demand. The net present value (NPV) was 8,026.19 baht, indicating that the investment was worthwhile and could generate future returns.

Keywords: Production cost / Production return / Fingerroot Instant

¹ Ministry of Digital Economy and Society

² The Stock Exchange of Thailand (SET)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 เป็นแผนการพัฒนาประเทศเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนที่มีแนวทางในการพัฒนาทางด้านการเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญเติบโตไปสู่ทุกภาคส่วนของประเทศ โดยเน้นการพัฒนาฐานรากให้มั่นคงเพื่อเป็นการพลิกโฉมประเทศให้เพิ่มโอกาสให้เกษตรกรและคนในระดับรากหญ้าได้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยการปรับตัว หรือระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ในการพัฒนาดังกล่าวสามารถดำเนินได้หลายแนวทาง แนวทางหนึ่งที่สามารถดำเนินงานร่วมกับชุมชนระดับรากหญ้าได้ คือการยกระดับสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดจำหน่าย เพื่อช่วยแก้ปัญหาสภาพเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามการพัฒนาดังกล่าวควรมีการเน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน โดยการนำสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีบทบาททางด้านการตลาดให้มากขึ้น

ในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจรากหญ้าเพื่อเป็นการพลิกโฉมประเทศไทยในการที่มุ่งหวังให้คนในระดับรากหญ้าได้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีสภาพเศรษฐกิจที่มีความเหมาะสมกับความเป็นอยู่ กระจายโอกาสไปสู่คนในระดับรากหญ้าทั่วประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงต้องมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมแรงร่วมใจกันในการผลักดันให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เศรษฐกิจรากหญ้าจึงมีความสำคัญในการพัฒนาสังคมให้ยั่งยืน หนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จนั้นคือความสำเร็จในการสร้างและพัฒนายกระดับเศรษฐกิจของชุมชนและพื้นที่ (สุพัตรา รุ่งรัตน์ และคณะ, 2566) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจที่ดีขึ้นจึงต้องทำการวิเคราะห์และประเมินผลความสำเร็จจากการดำเนินงานทั้งจากโครงการของภาครัฐ และเอกชนในการหนุนเสริมให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งยังต้องให้ความสำคัญในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน สนับสนุนการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้คนในชุมชนก็ต้องมีความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต การที่ผู้ผลิตทราบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตสินค้าที่แท้จริงทำให้สามารถกำหนดราคาขายสินค้า กำหนดจำนวนการผลิต และทำให้ทราบถึงผลกำไร หรือขาดทุนในการผลิตสินค้าได้

ประเด็นดังกล่าวจึงทำให้นักวิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้ภูมิปัญญาของชาวบ้านในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้ จากการสำรวจของนักวิจัยพบว่าการทำงานของวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการผลิตสินค้าประเภทสมุนไพรภายในกลุ่มที่หลากหลาย ในปี 2566 สินค้าที่ได้รับความนิยมในการสั่งซื้อคือกระชายขาวสำเร็จรูป ที่มีสรรพคุณหลายประการ ได้แก่ ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัสโควิด-19 ช่วยต่อต้านอาการหวัด ช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระ ช่วยเพิ่มสมรรถนะทางเพศชาย ช่วยต่อต้านเจริญเติบโตของ

แบบที่เรียนในสำไส้ ช่วยขั้บสารพิษออกจากตับ ช่วยแก้้อาการท้องร่วง ช่วยลดไขมันในเลือด และช่วยบำรุงหัวใจ เป็นต้น (ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2564) ในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป เพื่อการจัดจำหน่ายดังกล่าวทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็กได้เล็งเห็นประเด็นปัญหาที่มีความจำเป็นต้องทำคือ การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิต ทั้งนี้เพื่อนำไปตั้งราคาในการจัดจำหน่าย ทำให้ทราบถึงกำไรที่แท้จริง และสามารถนำไปปรับราคาสินค้าให้ได้กำไรและลดต้นทุนในการผลิตได้ (พัชรี เสนววรรณ, สัมภาษณ์, 17 เมษายน 2566) ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการช่วยแก้้ปัญหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็กในการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยให้ทางกลุ่มมีการบริหารจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตเป็นการศึกษาถึงโครงสร้างและพฤติกรรมของต้นทุนในกระบวนการผลิต โดยแบ่งต้นทุนออกเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) และต้นทุนแปรผัน (Variable Costs) รวมถึงการวิเคราะห์ต้นทุนรวม (Total Cost), ต้นทุนเฉลี่ย (Average Cost), และต้นทุนเพิ่ม (Marginal Cost) เพื่อให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนและผลผลิต (McLaney, E. and Atrill, P., 2020) ต้นทุนการผลิตจึงเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดราคาสินค้า เพราะต้นทุนการผลิตมีส่วนประกอบหลายอย่างที่เกี่ยวข้องในการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายการผลิต เป็นต้น ผู้ผลิตสินค้าจึงต้องการดำเนินการผลิตสินค้าให้ได้ผลผลิตมากที่สุด หรือดำเนินการผลิตสินค้าโดยเสียต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด การผลิตจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับต้นทุนการผลิต ปัจจัยที่ไม่มีประสิทธิภาพจะมีผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ในการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตนั้นผู้ผลิตจึงมีความจำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เพื่อเสียต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด จึงจะทำให้ผู้ผลิตได้รับกำไรสูงสุด คุณภาพของสินค้าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการแข่งขันทางการค้าในโลกปัจจุบันเป็นอย่างมาก กระบวนการผลิตที่ดีย่อมเป็นเครื่องรับประกันว่าสินค้าที่ผลิตมีคุณภาพดีและสม่ำเสมอตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สินค้าที่ไม่ผ่านมาตรฐานการผลิตพบได้บ้าง แต่จะมีในปริมาณเพียงเล็กน้อย โดยจะถูกคัดออกในขั้นตอนหลังการผลิต ก่อนที่สินค้าจะส่งถึงผู้บริโภค การลดต้นทุนการผลิตจึงมีความสำคัญอย่างมากในการทำให้สินค้ามีต้นทุนต่ำลง หรือมีกำไรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการแข่งขันในตลาด การผลิตสินค้าทางการเกษตรที่ถูกต้อง

และเหมาะสม คือแนวทางในการทำการเกษตรกรรมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ขบวนการผลิตมีความปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ต้องใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความยั่งยืนทางเกษตรกรรม (ธนยา พร้อมมูล, 2559)

ต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต ฯลฯ โดยวัตถุดิบ (Materials) เป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตสินค้าหรือ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปโดยทั่วไป ซึ่งต้นทุนที่เกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้า ค่าแรงงาน (Labor) เป็นค่าจ้างหรือผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่ ลูกจ้างหรือคนงานที่ ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า และค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) เป็นแหล่งรวบรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าที่นอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงาน ทางตรง ได้แก่ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าเช่า ค่าเสื่อม ราคา ค่าประกันภัย ค่าภาษี เป็นต้น ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนจากการผลิตสินค้านี้

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนผันแปรทั้งหมด + ต้นทุนคงที่ทั้งหมด

ต้นทุนผันแปรทั้งหมด = ค่าแรงงาน + ค่าวัสดุ + ค่าซ่อมแซม + วัสดุในการผลิต

ต้นทุนคงที่ทั้งหมด = ค่าเช่าที่ดิน + ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์

กำไรสุทธิทั้งหมด = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

ค่าเสื่อมราคา = $\frac{\text{ราคาทุน} - \text{มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิต

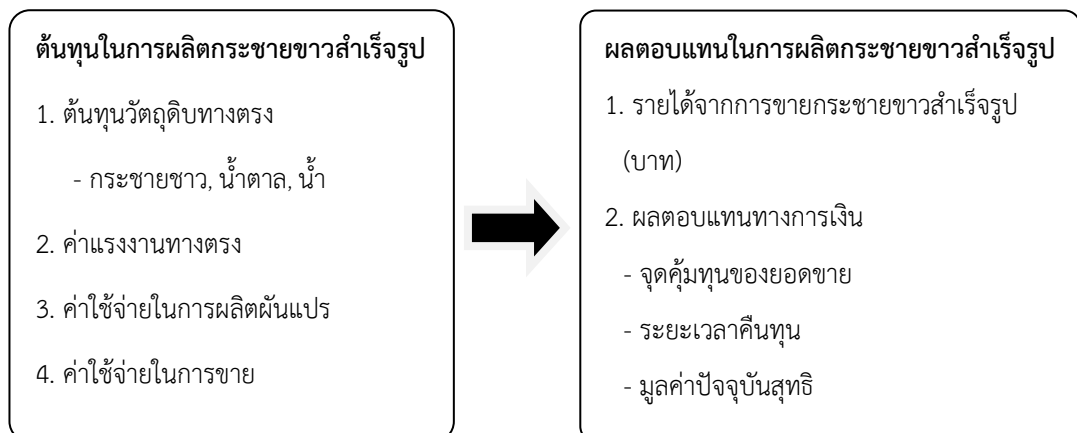
ผลตอบแทนการผลิตเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (เช่น แรงงาน, วัตถุดิบ, และทุน) และผลผลิตที่ได้ การทำความเข้าใจผลตอบแทนจากการผลิตช่วยให้ผู้จัดการสามารถตัดสินใจได้ว่า จะลงทุนในปัจจัยใดเพื่อเพิ่มผลผลิตและผลกำไร (Brigham, E. F. and Ehrhardt, M. C., 2019) ซึ่งสิ่งที่ผู้ลงทุน มุ่งหวังจะได้จากการลงทุนคือ ผลตอบแทนหรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น ๆ อัตราผลตอบแทน ในความหมายที่กว้างหมายถึง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนระยะยาว อัตราผลตอบแทนจากส่วนของถือหุ้นสามัญ และอัตราผลตอบแทน ในความหมายแคบลง คืออัตราผลตอบแทน จากโครงการลงทุนเฉพาะโครงการ ฯลฯ ซึ่งจะมีรูปแบบการวัดที่แตกต่างกันไป และการใช้ประโยชน์ที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ผลตอบแทนนั้น ๆ เป็นสำคัญ การวิเคราะห์ผลตอบแทนใช้ประโยชน์ ในการประเมินผลของโครงการ และช่วยในการตัดสินใจลงทุน การวางแผนโครงการ ควบคุมโครงการ และ ปรับปรุงการดำเนินงาน

ผลตอบแทนการผลิตส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ระยะเวลาคืนทุน จุดคุ้มทุน โดยผลตอบแทนสุทธิ (Net Return) หมายถึง รายได้ทั้งหมด ลบด้วยต้นทุนทั้งหมด โดยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) มีแนวทางในการพิจารณาเพื่อให้ผู้ลงทุนทราบล่วงหน้าว่าควรลงทุนในโครงการหรือไม่

หรือจะยอมรับโครงการหรือไม่ โดยการพิจารณาจากผลต่างที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าที่ได้รับจากการลงทุนกับต้นทุนในการทำโครงการนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือมีมูลค่าที่ได้รับจากการลงทุนสูงกว่าต้นทุนหรือมีค่า NPV เป็นบวกก็ยอมรับได้ว่าโครงการนั้นสามารถดำเนินการได้ ส่วนระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) เป็นระยะเวลาที่ทำให้ผลรวมของกระแสเงินสดรับสุทธิจากการดำเนินโครงการ เท่ากับเงินสดจ่ายลงทุนสุทธิ หรือจำนวนปีในการดำเนินงาน และจุดคุ้มทุนเป็นราคาผลผลิตที่ขายได้โดยทำให้ผู้ผลิตได้รับรายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิตของผลผลิต ณ ระดับผลผลิตเฉลี่ยและต้นทุนการผลิตที่กำหนดในระดับหนึ่ง ในการคำนวณผลตอบแทนในการผลิตสินค้า สามารถคิดได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จุดคุ้มทุน (จำนวนหน่วย)} &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายคงที่ทั้งสิ้น}}{\text{ราคาขายต่อหน่วย}-\text{ค่าใช้จ่ายผันแปรต่อหน่วย}} \\ \text{ระยะเวลาคืนทุน} &= \frac{\text{เงินทุนเริ่มแรก} + \text{เงินทุนหมุนเวียน}}{\text{สำหรับต้นทุนการผลิต} + \text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร}} \\ &\quad \text{กระแสเงินสดรับสุทธิ (เฉลี่ยต่อเดือน)} \\ \text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิ} &= \text{กระแสเงินสดรับสุทธิ} - (\text{เงินลงทุนเริ่มแรก} + \text{เงินทุนหมุนเวียน} \\ &\quad \text{สำหรับต้นทุนการผลิต} + \text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร}) \end{aligned}$$

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1		วัตถุประสงค์ที่ 2
วิธีการวิจัย	วิจัยเชิงคุณภาพ	วิจัยเชิงคุณภาพ
ประชากร	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้าน ร้องขี้เหล็ก และผู้ที่เกี่ยวข้อง 145 คน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้าน ร้องขี้เหล็ก 120 คน
กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้าน ร้องขี้เหล็ก และผู้ที่เกี่ยวข้อง 20 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้าน ร้องขี้เหล็ก 20 คน เลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง
เครื่องมือ	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	แบบประชุมเชิงปฏิบัติการ
การวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์เนื้อหา	การสรุปประเด็นจากการประชุม

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องขี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ ราคาขายต่อหน่วยสามารถครอบคลุมต้นทุนการผลิตและทำกำไรได้ จุดคุ้มทุนของหน่วยขายอยู่ที่ประมาณ 63 ถังต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เป็นไปได้ ระยะเวลาคืนทุนประมาณ 2 ปี 2 เดือน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปมีความเป็นไปได้สูงในการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยดูได้จากการคำนวณดังนี้

1.1 ต้นทุนในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนสำหรับการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตเริ่มแรก จำนวนเงินลงทุนเท่ากับ 180,000 บาท ค่าเสื่อมราคาอยู่ที่ 8,875 บาทต่อปี และคิดค่าเสื่อมราคาต่อเดือนอยู่ที่ 1,267 บาทต่อเดือน จากการสัมภาษณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป สามารถนำไปใช้ได้สำหรับการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป โดยคำนวณได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	มูลค่ารวม	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา	
		(บาท)			รายปี (บาท)	รายเดือน (บาท)
ชุดกะทะ	3 ชุด	2,000	6,000	10	350	50
กะละมัง	3 ใบ	400	1,200	2	350	50
ตาข่าย	1 เครื่อง	800	800	10	155	22

ตารางที่ 1 แสดงค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)	อายุการ ใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา	
					รายปี (บาท)	รายเดือน (บาท)
กระซอน	3 ใบ	250	750	5	175	25
เครื่องปั่น	3 เครื่อง	3,500	10,500	2	3,062	437
ชุดเตาแก๊ส	3 ชุด	8,200	24,600	5	4,783	6831
รวม			44,000		8,875	1,267

1.2 ต้นทุนการผลิต เป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป ประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ ทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยในการผลิต 1 เดือน 2 ครั้งได้กระชายขาวสำเร็จรูป จำนวน 60 กิโลกรัม บรรจุใส่ถุง ๆ ละ 200 กรัม ได้ทั้งหมด 300 ถุง ต้นทุนการผลิตเท่ากับ 5,530 บาท มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป ประกอบด้วย กระชายขาว 60 กิโลกรัม ๆ ละ 30 บาทเท่ากับ 1,800 บาท, น้ำตาลทราย 10 กิโลกรัม ๆ ละ 30 บาทเท่ากับ 300 บาท, น้ำ 2 ถัง ๆ ละ 15 บาทเท่ากับ 30 บาท รวมต้นทุนวัตถุดิบทางตรง เป็นเงิน 2,130 บาท ต่อเดือน

1.2.2 ค่าแรงงานทางตรง ค่าแรงงานของคนที่ทำหน้าที่ผลิตกระชายขาวสำเร็จรูป ทำการคิดค่าแรงงานต่อครั้งในการผลิต โดยแบ่งตามหน้าที่ คือ ค่าแรงงานที่อยู่ในขั้นตอนการบรรจุกระชายขาวสำเร็จรูป 60 กิโลกรัม จำนวนแรงงาน 3 คน คิดเป็นเงิน 400 บาท จำนวน 2 ครั้ง รวมเป็นเงิน 2,400 บาท

1.2.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปร ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า เป็นเงิน 1,000 บาท/เดือน ค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปรต่อหน่วยเท่ากับ 3 บาท

1.2.4 ค่าใช้จ่ายในการขาย ได้แก่ ค่าถุงซิปล็อค ค่าตราสินค้า ซึ่งค่าใช้จ่ายในการขาย เป็นเงิน 600บาท/เดือน ค่าใช้จ่ายในการขายต่อหน่วยเท่ากับ 2 บาท

2. การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องขี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถทำกำไรสุทธิได้เดือนละ 7,004 บาท ซึ่งเป็นกำไรที่เพียงพอในการคืนทุนในระยะเวลาประมาณ 26 เดือน และจุดคุ้มทุนของยอดขายอยู่ที่ 3,150 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สามารถทำได้ เนื่องจากรายได้จากการขายเดือนละ 15,000 บาท มากกว่าจุดคุ้มทุนถึง 5 เท่า ในด้านการผลิตและการขายทำได้ 300 ถุงต่อเดือนตั้งราคากระชายขาวสำเร็จรูป ถุงละ 50 บาท ปริมาณการขายแตกต่างกันในแต่ละเดือนมากบ้างน้อยบ้าง ช่วงการเก็บข้อมูลมีปริมาณการขายเท่ากับ 300 ถุง การขายต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดซึ่งมีความผันผวน และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) คือ 8,026.19 บาท ซึ่งเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าและสามารถสร้างผลตอบแทนในอนาคตได้ ในด้านการบริหารจัดการต้นทุน ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้กลุ่มวิสาหกิจสามารถรักษาความสามารถในการทำกำไรได้อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมบ้านร้องชีเหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ ราคาขายต่อหน่วยสามารถครอบคลุมต้นทุนการผลิตและทำกำไรได้ จุดคุ้มทุนของหน่วยขายอยู่ที่ประมาณ 63 ถังต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เป็นไปได้ ระยะเวลาคืนทุนประมาณ 2 ปี 2 เดือน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก แสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าในการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปมีความเป็นไปได้สูงในการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ นันทนา แฉ่งสว่าง (2566) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตกะหรี่ปั๊บ ของบ้านสวนพันจิตร์ ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่า การผลิตกะหรี่ปั๊บ 1 ครั้ง ได้กะหรี่ปั๊บ 615 ชิ้น บรรจุกล่องละ 12 ชิ้น จะได้ 51 กล่องต่อครั้ง มีต้นทุนการผลิตเท่ากับ 51.75 บาทต่อกล่อง ประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบทางตรง 29.84 บาทต่อกล่อง ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง 14.71 บาทต่อกล่อง และค่าใช้จ่ายในการผลิต 7.20 บาทต่อกล่อง มีต้นทุนการผลิตรวมเท่ากับ 2,639.25 บาทต่อครั้ง สอดคล้องกับ มาลีรัตน์ สาวิ (2566) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและจุดคุ้มทุนในการผลิตปลาสามจากปลาตะเพียน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มแปรรูปปลาบ้านหนองหุ้ม อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น พบว่า ต้นทุนการผลิตปลาสามเท่ากับ 2,374 บาท ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง 1,215.40 บาท และค่าแรงงานทางตรง 900 บาท ค่าใช้จ่ายการผลิต 258.60 บาท กำไรสุทธิต่อการอบการผลิตเท่ากับ 600.17 บาท มีกำไรส่วนเกิน ต่อหน่วยเท่ากับ 31.3 บาทมีมูลค่าขาย ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 123 บาท และมีปริมาณขายที่ทำให้กิจการถึงจุดคุ้มทุนคือ 0.825 กิโลกรัม

2. การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมบ้านร้องชีเหล็ก พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถทำกำไรสุทธิได้เดือนละ 7,004 บาท ซึ่งเป็นกำไรที่เพียงพอในการคืนทุนในระยะเวลา 26 เดือน และจุดคุ้มทุนของยอดขายอยู่ที่ 3,150 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุได้ เนื่องจากรายได้จากการขายเดือนละ 15,000 บาท มากกว่าจุดคุ้มทุนถึง 5 เท่า ในด้านการผลิตและการขายทำได้ 300 ถังต่อเดือน ต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) คือ 8,026.19 บาท เป็นบวกแสดงให้เห็นว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าและสามารถสร้างผลตอบแทนในอนาคตได้ สอดคล้องกับนันทนา แฉ่งสว่าง (2566) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตกะหรี่ปั๊บ ของบ้านสวนพันจิตร์ ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่า ราคาขายเท่ากับ 100 บาทต่อกล่อง มีกำไรจากการขาย 48.25 บาทต่อกล่อง คิดเป็นร้อยละ 93.23 ของต้นทุนรวมต่อกล่อง หากจำหน่ายได้ทั้งหมด 51 กล่อง จะมีรายได้จากการขายเท่ากับ 5,100 บาท กำไรจากการขายเท่ากับ 2,460.75 บาทต่อครั้ง สอดคล้องกับ พิมลวรรณ เกตพันธ์ ธีร ดอกไม้เทศ อารัง เมฆโหรา และชญญลักษณ์ สีทาวน (2564) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตทุเรียนของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เห็ด ทุเรียน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี พบว่า มีต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 49,305.57 บาทต่อรอบ การผลิตต่อโรงเรือน คิดเป็นร้อยละ 80.76 มีต้นทุนคงที่เฉลี่ย 11,746.50 บาทต่อรอบการผลิตต่อโรงเรือน คิดเป็นร้อยละ 19.24 มีต้นทุนรวมทั้งหมดเฉลี่ย

61,052.07 บาทต่อรอบการผลิตต่อโรงเรือน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 63,947.93 บาทต่อรอบการผลิตต่อโรงเรือน หรือมีกำไรเฉลี่ยสุทธิ 15,986.98 บาทต่อโรงเรือนต่อเดือน และในระยะเวลา 1 ปี มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 165,255.21 บาทต่อโรงเรือน

จากการวิจัยนี้ได้เน้นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการต้นทุนและการวางแผนการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจชุมชนสามารถทำกำไรและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนได้ นอกจากนี้ยังเน้นการควบคุมคุณภาพและการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากในช่วงการเก็บข้อมูลผลผลิตกระชายขาวมีน้อย ราคาสูง แก้ไขด้วยการทำการซื้อวัตถุดิบในช่วงที่มีผลผลิตจากเกษตรกรสูง เพื่อเพิ่มกำไรให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
2. การวิเคราะห์ผลตอบแทนการผลิตกระชายขาวสำเร็จรูปของวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไร การบริหารจัดการความเสี่ยง และผลตอบแทนการลงทุนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยดังกล่าวที่เน้นการบริหารจัดการต้นทุน การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการวางแผนการลงทุนที่มีประสิทธิภาพในการสร้างผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาให้มีการแปรรูปหลากหลายรสชาติและหลากหลายรูปแบบ โดยการเพิ่มส่วนผสมที่เพิ่มประสิทธิภาพในเรื่องสุขภาพทางโภชนาการ
2. การพัฒนาด้านการตลาด โดยการส่งเสริมการขายทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ และการส่งเสริมการตลาดระหว่างประเทศ
3. การปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนผันแปรหรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาจช่วยเพิ่มกำไรสุทธิได้มากขึ้น
4. การวางแผนและบริหารจัดการการขายให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดจะช่วยลดความเสี่ยงในการขายไม่ได้ตามเป้าหมาย
5. การตรวจสอบและปรับปรุงการคำนวณ NPV และ Payback Period อย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าของการลงทุนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- ธนายา พร้อมมูล. (2559). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกสับปะรด กรณีศึกษาเกษตรกรรายย่อย ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นันทนา แจ้งสว่าง. (2566). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตกะหรี่ปั๊บบนสวนพินิจิตร ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. วารสารลวะศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 7(1), 91-101.
- พิมลวรรณ เกตพันธ์ รหัส ดอกไม้เทศ ชำรง เมฆโหรา และธัญญลักษณ์ สีทาวน. (2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตทุเรียนของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่หีด ทุเรียน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*. 8(2), July-December 2021.
- พัชรี เสนอวรรณ. (2566, เมษายน 17). สัมภาษณ์.
- มาลีรัตน์ สาผิว. (2566). การวิเคราะห์ต้นทุนและจุดคุ้มทุนในการผลิตปลาสามจากปลาตะเพียน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มแปรรูปปลาบ้านหนองทุ่ม อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 10 และระดับนานาชาติครั้งที่ 8 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [Online]. Available: https://idcneu.com/neunic2023/file_article/be/neunic2023-be-04.pdf
- ศูนย์นวัตกรรมการสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2564). สมุนไพรไทยกับงานวิจัยเกี่ยวกับการยับยั้งเชื้อไวรัสโควิด-19. [Online]. Available: https://mpic.mfu.ac.th/fileadmin/mpic_file/news/2564/05/Review_สมุนไพรไทย_ฉบับย่อ_Finally_Edit.pdf [2567, มิถุนายน 30].
- สุพัตรา รุ่งรัตน์, ชูลีฟิเกอร์ มาโซ และยุทธนา กาเต็ม. (2563). ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองยะลา จังหวัดยะลา. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570. [Online]. Available: <https://www.odd.go.th/PDF/DevelopmentPlanNo.13.pdf>
- Brigham, E. F., and Ehrhardt, M. C. (2019). *Financial Management: Theory & Practice*. Cengage Learning.
- McLaney, E., and Atrill, P. (2020). *Accounting and Finance: An Introduction*. Pearson.

